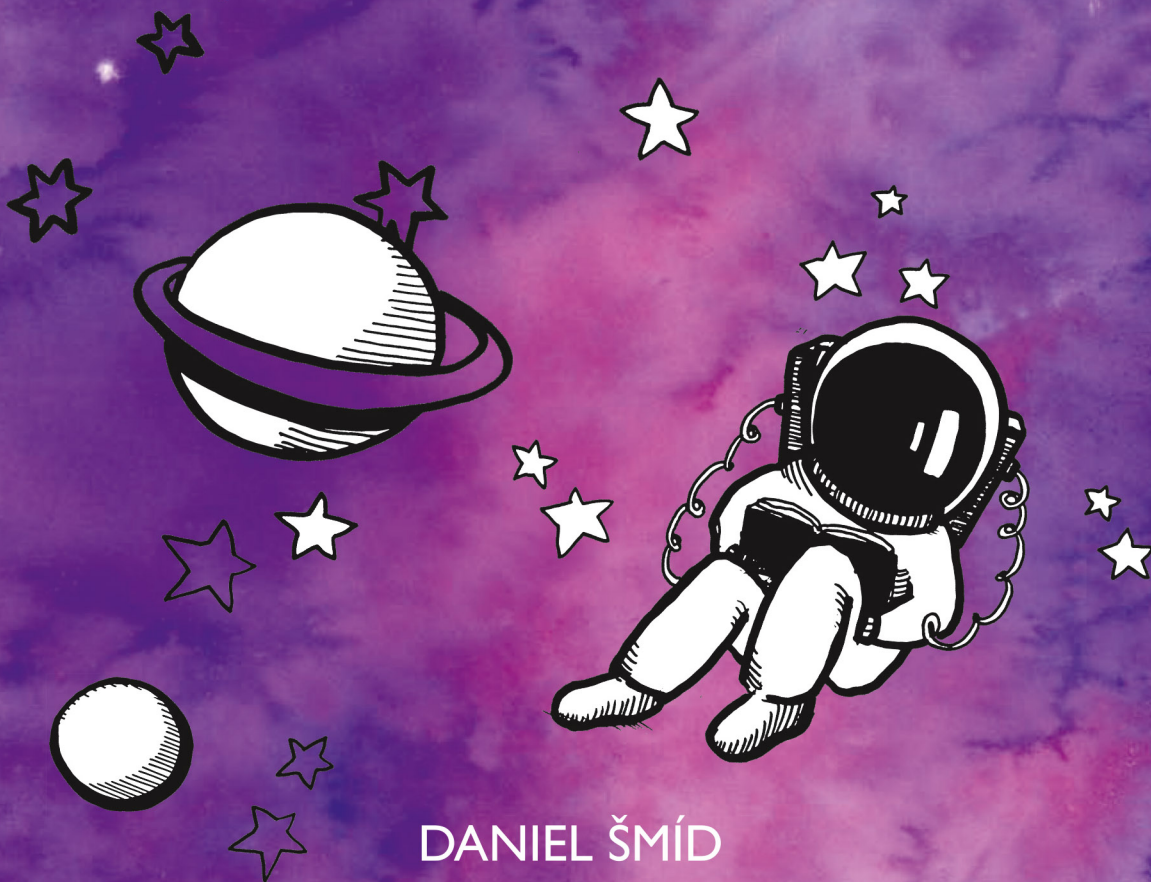

PLANETA

ETK-017

Napříč vesmírem za záchranou Země

DANIEL ŠMÍD

Planeta ETK-017

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Daniel Šmíd

Planeta ETK-017 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

Egonovi

obsah

kniha první

NEMÁME MÍSTO

Čokoláda a hoblinky	5
Pihovaté nebe	6
Jak vyměnit planetu	11
Eduard není trapnej	17
Chytnou tě	25
Motýli v mém bříše	32
Mašbabu	38

kniha druhá

HVĚZDNÝM PRACHEM

Jak se balí kufry do vesmíru	63
Stojíte na dveřích	64
Mohutná nablýskaná kočička	67
Promiňte, pane profesore	74
Vezmeme to zkratkou	81
Tmavě hnědá tekutina	91
Musíš mě rozebrat	96
Zmizni, padám	106
Němý svědek	115

kniha třetí

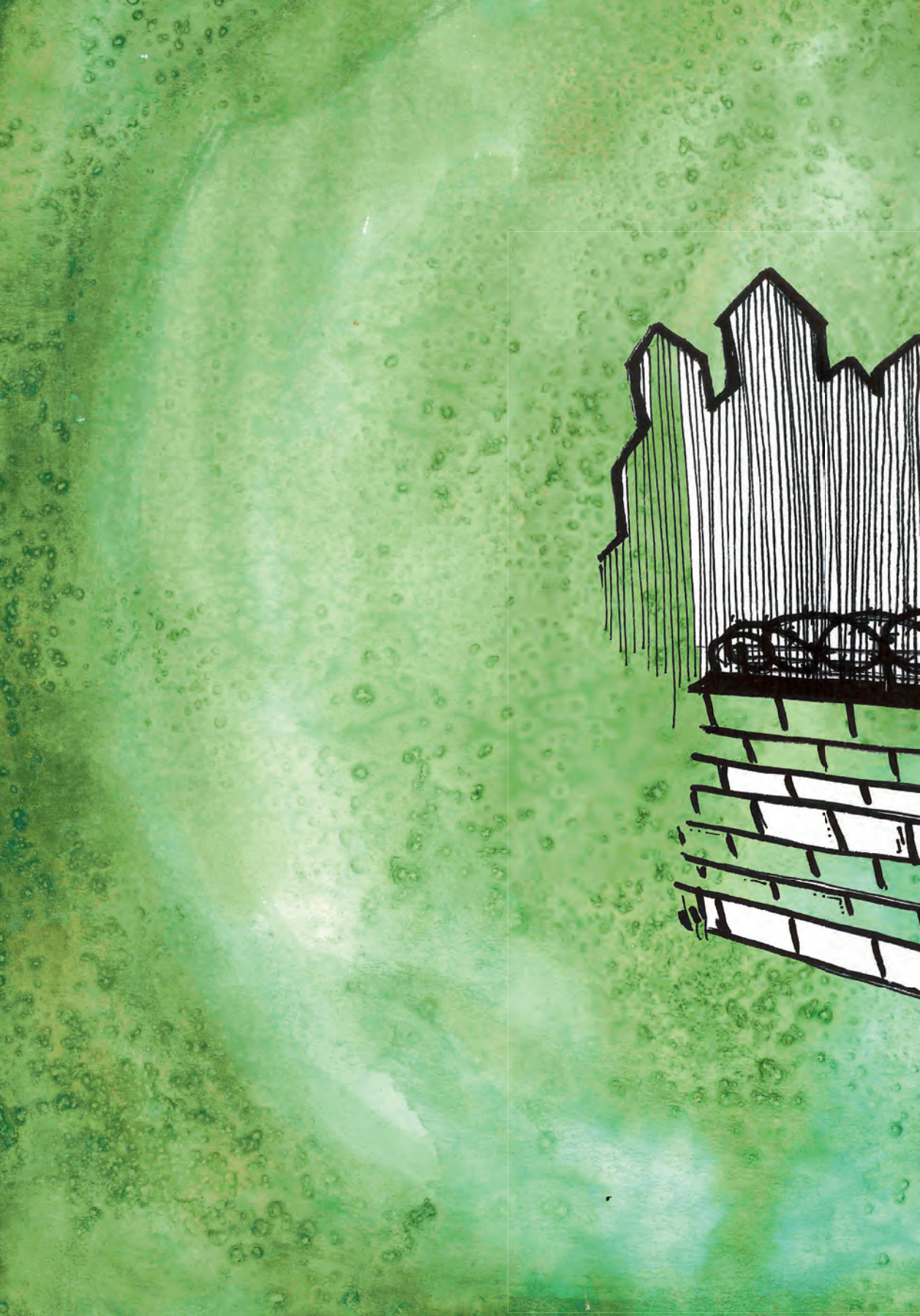
EGONOVY RUCE

Sny, které nezapomeneš	133
Oči Morialů	134
Tajemník	143
Krásné nejen počasí	159
Teorie návratu	176

epilog

214

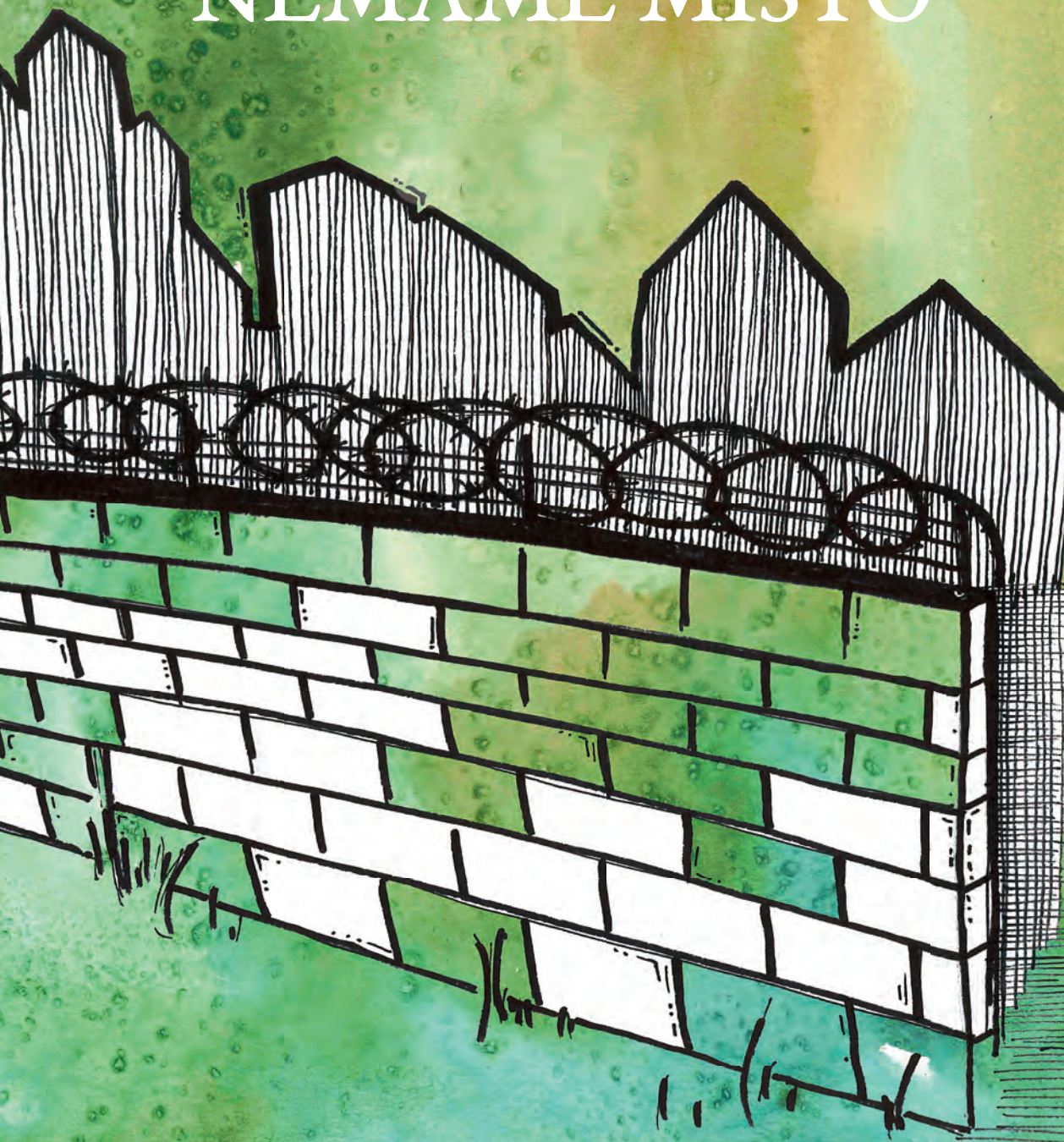

knihá první

NEMÁME MÍSTO

Čokoláda a hoblínky

Není to tak dávno, co jsem se naučila psát. Ještě stále jsem pomalejší než dospěláci, ale lepším se. Každý den něco píšu do deníku, skládám svoje myšlenky do úhledných řádků. Mám to ráda. A také si ráda po sobě čtu, co jsem napsala. Třeba naposledy jsem si vymyslela a napsala příběh o tom, jak vznikly ponožky. Nebo jsem si vymyslela povídku o tom, proč se zapalují čtyři svíčky na adventním věnci.

Možná to někomu může připadat jednoduché. Teď ale budu psát o tom, co se nám s Viktorem stalo a co jsme prožili. Viktor, teda Viki, je můj starší brácha. Říkám mu Viki, je to kratší a rychlejší než „VIK-TO-RE“. Navíc se vždycky zlobí, proč mu nadávám, když mu říkám Viktore. Jmenuje se tak přece, ne? Tak mu říkám raději Viki.

Viki říká, že je o dva roky starší než já, ale není to pravda. Narodil se o devatenáct měsíců dřív, takže určitě není o dva roky starší. Viki je kluk, takže asi víte, co to znamená pro mě, pro mladší holku. Jsem pořád pomalejší, pořád někde později než on. Nemám tolik síly, nejsem tak mrštná a taky jsem menší. To ale holky bývají. Většinou.

Mně to nevadí. Být holka má na druhou stranu velkou výhodu: mám totiž přednost. Víte, co tím myslím, ne? Pouští mě před sebe, když jdeme do dveří, pomáhá mi, když něco nemohu v obchodě zvednout. Nedávno mně pomohl, když jsem zakopla a spadla na zem. Nebo za mě odnese krabice do skladu. Taky mně nejprve nalévá šťávu a potom sobě. Jen s čokoládou má trochu problém. Vždycky mi dá menší kousek a sám si nechá větší. Když jsem se ho na to ptala, proč mám menší než on, řekl mi:

„Představ si, že bys tu čokoládu dnes rozdělovala ty. Jaký kousek bys mi dala a jaký by sis nechala?“

„Ten větší bych dala tobě,“ řekla jsem hrdě a vážně jsem se mu podívala do očí.

„No vidíš. Tak si představ, že jsi tuto čokoládu dnes rozdělovala ty a zůstal ti ten menší,“ řekl.

Chechtal se u toho na celé kolo a s radostí si kousl do čokolády. Tím mě teda trošku nazlobil. Má pravdu, že by to tak bylo. Myslím si ale, že když něco rozdávám a nemám dva stejné díly, měla bych si nechat ten menší. Tak mi to připadá správné.

Vikimu to ale odpouštím, je prostě takový. Nevadí mi to. Mám ho ráda. On má zase hrozně rád čokoládu a já to vím.

Já se jmenuji Helena. Takto to zní divně a dospělácky, ale mně se to líbí. Dívala jsem se do slovníku, co moje jméno znamená. Znamená to Zářivá

nebo Pochodeň. Jako že mohu mým kamarádkám svítit svým jménem na cestu. Moje nejlepší kamarádky Eva a Lola na mě volají Heli. To mi nevadí. Nejhorší je, když se kluci začnou předhánět v tom, co jim moje jméno připomíná. Říkají mi Heliporte, Helikoptéro, Heligonko a co já vím jak. Dřív mi to vadilo, ale teď už ne. Táta mi vysvětlil, že si to nemám brát osobně a nemám se kvůli tomu zlobit. Prý mě tak posměšně oslovují proto, že se jim líbím. Moc mi to teda nedává smysl, proč na mě pokřikují a dělají si ze mě legraci, ale věřím mu. Je přece taky kluk. Teda byl kluk předtím, než se z něho stal táta. Tak tomu asi rozumí.

Ještě mám úžasnou mamku. Často spolu mluvíme o různých věcech. O barvách, o rostlinách, o stromech a o látkách na šaty. Vypráví mi o zvířatech, která se dříve proháněla po polích, o ptácích, kteří v obrovských hejnech létali nad městy a vesnicemi. Taký si povídáme o lidech. Jací jsou, co dělají a proč. To mě zajímá nejvíc. Nejčastěji jsme s mamkou v obchodě. A když nemáme zákazníky a máme všechno pečlivě uklizeno, vypráví mi. Ptám se jí na to, co dělala, když byla mladší (není teda stará) anebo když byla holka. Naposledy, když jsem byla doma (jú, ještě jsem nenapsala, že nejsme s Vikim doma), jsem se jí ptala, jak se s tátou seznámili.

Začala mi vyprávět:

„Je to už pár let, Helenko. Jednoho dne přišla řada i na nás a museli jsme opustit rodný dům. S babičkou jsme odjely autobusem. Byla těžká doba, víš. Prezident planety rozhodl, že všechny lidi, kteří ho neposlouchají, kritizují a říkají mu pravdu, že všechny tyto lidi nechá zavřít. A to také udělal. Nechal vybudovat na okrajích velkých měst sídliště. Kolem sídliště nechal postavit vysoké zdi s ostnatými dráty a brány zamknout na veliké zámky. Do sídliště mohli vstoupit jenom vojáci, aby se střídali v hlídání těch hodných lidí. Prezident byl zlý, nechal zničit krásné lesy a celá chráněná území a vystavěl na nich obrovské továrny. Podporoval zlobu, nenávist a závist. Hněval se a nadával. Lidé se ho báli a pochlebovali mu...“

„Co je pochlebovat? Jako že mu dávali najíst chleba?“ zeptala jsem se.

„Ne, pochlebovat znamená, že mu říkají jen to, co by chtěl slyšet, a neřeknou mu pravdu, neřeknou, co si opravdu myslí. Říkají mi, jak je hodný, přestože vědí, že je zlý. A tím se přetvařují.“

„Aha,“ řekla jsem a pomyslela si, jak jsou ti někteří dospěláci zvláštní.

„I přesto se prezident hodných a slušných lidí bál. Už nejsi malá holčička, bude ti už osm. Víš, jak to dneska chodí. Víš, co je prezident zač. Obklopuje se lidmi, kteří ho poslouchají. Dává jim peníze nebo domy jen tak a tím si je vlastně kupuje. Nesnese kolem sebe ty, kteří s ním nesouhlasí. Tvůj dědeček byl tak odvážný, že se mu postavil. No a proto bydlíme tady v Sídlišti. A také proto už dědeček není s námi. Budu ti ale vyprávět o tom seznámení.“

Opřela jsem se o opěradlo židle a poslouchala.

„Jeli jsme tím autobusem, byl plný lidí a nebyl tam dobrý vzduch. Autobus s rachocněním zastavil na nějakém náměstí. Moc nebylo vidět, kde to je, protože autobus měl opravdu hodně zaprášená okna. Otevřely se dveře a dovnitř se začali cpát dva mladí muži. Já jsem stála na jednom z posledních schodů a oni se tlačili na mě. Tak tak jsme všichni uhnuli, než se dveře zavřely. Potom to cuklo a autobus se rozjel. Jeden z nich neudržel při rozjezdu rovnováhu a opřel se o mě.“

„A to byl táta?“ skočila jsem do vyprávění.

„Ano, hrozně se omlouval, že nechtěl, že to cuklo a že se neměl čeho držet. Usmál se na mě a já se otočila. Přistihla jsem se, že se také usmívám, a uvědomila si, že se mi ten mladý muž líbí.“

Pak mi mamka vyprávěla, jak se dostali do Sídliště, jak vystoupili z autobusu a slyšeli za sebou bouchnout těžkou bránu. Byli uvězněni. Někteří

lidé plakali. Pak se na ni prý můj tatka usmál zase a řekl jí, že jí pomůže, když bude mamka potřebovat. Stačí prý, když na něj bude myslet, a on se objeví v ten pravý čas.

To bylo naposledy, kdy jsme si s mamkou povídali v obchodě. Ano. V obchodě. Moc jsem o něm ještě nevyprávěla. Máme malý obchůdek na konci ulice a prodáváme tam mýdla a prací gely. Všichni lidé se musejí umývat a prát si oblečení. Takže tatka dostal nápad, že budou v Sídlišti vyrábět právě toto. Vyrábět mýdlo je těžká práce, a proto ji dělá jen tatka. Je celý den v malé místnosti za obchodem, v dílně a cosi krájí, strouhá a mele. Potom to vaří ve velkých hrncích. Přidává voňavé hoblinky a v létě i bylinky. Pak to nalévá do malých plechových formiček a nechává chladnout v regále u stěny. Mamka potom mýdélka z formiček vyklepne a balí do narůžovělých papírků a ovazuje provázkem. Prací gely se vyrábějí podobně, jen neztuhnou. Nalévají se potom do sklenic. Vím to, protože tam s Vikim často pomáháme.

Pihovaté nebe

Tento příběh nepíšu z domu. Jsem úplně jinde. Jsem na utajené cestě. Na cestě na jinou planetu. Když to teď vidím napsané, zdá se mi to úplně neuvěřitelné. Jak to vlastně začalo?

V bytě, ve kterém bydlíme v Sídlišti, není mnoho místností. V podstatě se dá říct, že tam je místnost jenom jedna. V té jedné místnosti máme všechno. Dvě postele, plechovou skříň i malý stolek s židlemi. V jedné posteli spí mamka s tatškou a v druhé my dva s Vikim.

Jednoho rána, možná to bude už více než půl roku, jsem se probudila jako první tak trochu s leknutím. Všichni ostatní ještě pravidelně oddechovali. Podle toho se pozná, že ještě spí. Otevřela jsem oči, ale moc jsem neviděla. Byla tma a sen, který se mi zdál, byl jako živý. Znáte to: probudíte se a nevíte, jestli se vám ten příběh zdál, nebo byl opravdový. Někdy jsou sny jako živé.

Posadila jsem se na posteli a zavolala:

„Mami?“

Cítila jsem zimu. Asi jsem se tím škaredým snem zpotila a tričko se mi nalepilo na záda. Přeběhl po mně mráz. Uvědomila jsem si, že vnímám obrysy i lehké stíny, poznala jsem náš byt. Tu úlevu si asi dovedete představit. Byl to jenom sen.

„Helenko, všechno je v pořádku,“ šeptal tatka, když se ke mně přibližoval. Vždycky byl rychlejší než mamka, uměl z postele úplně vyskočit. Připadalo mi, že je pořád tak trošku ve střehu a že nás hlídá. Nevím ale před čím.

„Už jsem u tebe,“ dodal a objal mě. Jeho objetí potřebuji vždy, když se bojím. Klečela jsem na posteli. Vedle mě ležel Viki stočený jako klubíčko. Byl přikrytý naší zimní červenou hutnou dekou až po uši. Pravou ruku měl pod hlavou.

„Zdálo se mi zase o tom. Probudilo mě to, koukalo to na mě a bála jsem se. Zdálo se mi, že jsem byla v našem obchodě a že to bylo za dveřmi a chtělo to vlézt dovnitř. Zamknula jsem dveře a schovala se k regálům, ve kterých jsou ty láhve. Začalo to škrábat na dveře. Ty zvuky jsou příšerné, tati.“

„Už je to pryč, byl to jenom sen.“ Tuto větu jsem od něho slyšela už několikrát. Ty moje strašidelné sny se mi vracejí stále dokola a já si v nich připadám slabá, zranitelná a mám strach.

„Už je to pryč,“ zopakoval tatka rozhodně a objal mě ještě pevněji, „neboj se.“

Mám tatku ráda. Umí potěšit a uklidnit. Jednou jsem mu řekla, že nesnáším ty své pihy na obličejí. Koukal na mě, povytáhl jedno obočí, jak to dělá vždy, když se něčemu diví. Vypadá tak legračně.

„Dívka bez pih je jako nebe bez hvězd,“ řekl mi tehdy. Usmála jsem se na něho a zeptala se, jestli jsem nebe, když moje pihy jsou hvězdy.

„Jsi moje hvězda a jsi moje nebe,“ odpověděl a začal se se mnou točit dokola. Výskala jsem radostí a vnímala, jak se kolem mě svět točí. Byla jsem středem celého světa, celého vesmíru.

Viki se najednou na posteli pohnul, pravou ruku natáhl směrem ven z postele. Propnul všechny prsty. Pootočil mírně hlavu. Oči měl stále zavřené, ale začal se protahovat. Nejprve jednu nohu, potom druhou a pomalu se otočil na záda. Zpod deky vykoukly jeho obě nohy oblečené do ponožek.

Měl na sobě ty modré ponožky, které jsme vyměnili minulý týden v obchodě za prací gel. Mamka říkala, že to byla skvělá výměna. Ponožek prý je už v Sídlišti mezi lidmi málo. Sehnat ponožky nebylo snadné. Já a Viki jsme spali vždy v ponožkách, protože v pokoji bylo pořád tak nějak chladno. A mamka vlastně také spala vždy v ponožkách.

Najednou vnikl do pokoje proužek světla z Hvězdy. Hvězda právě vycházela a dostala se nad hranu sousední budovy. Do našeho okna pronikl jeden z jejích malých, ale silných paprsků. Celý pokoj se rozzářil jemným nazelenalým světlem. Najednou jsem viděla víc detailů a podívala jsem se na Vikiho.

Viktor zívá a rukou, kterou měl ještě před chvílí pod hlavou, si chtěl zakrýt ústa. Tolikrát to slyšel od mamky, že si má při zívání zakrývat ústa, že to uměl i v polospánku. Lehce zaúpěl.

„Mám přeleželou ruku, tati. Připadá mi, že ani není moje. Je taková těžká a brní mně v ní. Jako kdyby mi v ní pochodovaly řady mravenců,“ stěžoval si posmutnělým hlasem. Přitom si ruku mačkal druhou rukou a snažil se v ní rozproudit krev.

„Viki, stává se mi to také, když tvrdě spím a zapomenu si ruku někde pod tělem,“ řekl tatka a usmál se na Viktora.

Toto naše povídání už úplně probralo mamku a ta se k nám přiblížila. Objala nás s tatkou a podívala se na Vikiho. Natáhla k němu ruku a naznačila mu, aby se k nám přidal. Máme totiž takový rituál. Mamka mi říkala, že rituál znamená, že každé ráno děláme něco stejné. My se každé ráno objímáme a říkáme tomu ranní rituál.

Viktor vyskočil a rychle se vrhl k mamce. Nevnímal, že jí svojí rychlostí vrazil čelem do ramene až příliš silně. Vůbec nemyslí na to, že když do někoho narazí, může to i bolet.

„Au, Viki, ty jsi jako utržený vagon,“ zaúpěla mamka při nárazu Viktorovy hlavy do ramene. Určitě ji to trošku bolelo, přesto se usmála.

„Ty už máš sílu jak tvůj táta.“

Tak jsme tam stáli, my dva s Vikim na posteli, mamka s tatškou na zemi vedle postele. Měli jsme tak hlavy ve stejné výšce. Objali jsme se rukama. Zhluboka jsme se dvakrát nadechli a dívali se na zem a na postel.

„Děkuji, že žiju. Děkuji za toto krásné ráno a dary, které mi přináší dnešní den. Děkuji za slova, myšlenky a činy, které mne doprovázejí. Děkuji za sílu, kterou mám.“

Ty věty si každý z nás říkal spíš pro sebe, jen polohlasem. Tatška i mamka je také říkali, když byli děti, naučili je to jejich rodiče. Říká se jim Věty síly. Říkáme je všichni, kteří žijeme v Sídlišti.

„Tak šup, umýt a vyčistit zubajdy,“ rozhodla mamka.

Uvolnili jsme objetí a pustili se. Sedla jsem si na postel a spustila nohy dolů. Nazula jsem si svoje botky. Přece nebudu chodit po podlaze jen v ponožkách. Bylo by mi zima. Ohlédla jsem se po Viktorovi. Ten se jedním skokem dostal z postele až k umyvadlu a rukama se při dopadu přidržel stolku.

Stolek se nahnul a smaltovaná mísa na umývání se posunula až ke kraji. Kdyby v míse byla voda, už by byla všechna na podlaze.

Viki zůstal stát. Ohlédl se, aby se ujistil, zda jeho skok a riskantní dopad někdo neviděl. Podívali jsme se vzájemně do očí. Naše oči se setkaly. Zavrtěla jsem mírně hlavou doleva a doprava.

Musím ho nějak zmírnit. Je opravdu rychlý a mrštný. Jistým způsobem ho obdivuji. Je však také nerozvážený jako všichni ti kluci kolem něho. Jsou posedlí rychlostí a nebojí se. Viktor se na mě jen pousmál, otočil oči navrch hlavy a vtáhl do sebe vzduch. Potom se usmál víc a přitiskl zvednutý ukazováček před své rty.

„Pssst,“ zasyčel. Podívali jsme se na sebe a oba se začali hlasitě smát.

Mamka se potočila a viděla, že je vše v pořádku. Oblečení už jsme měli nachystané, a tak jsme se oblékli. Byl čas odejít do školy. Co se děje ve škole, všichni ví. Zajímavější je, co se stalo potom.

Jak vyměnit planetu

Stalo se to při hodině kybernetiky. Miluji kybernetiku, protože děláme skvělé pokusy. Nejlepší za poslední dobu byl ten z minulého týdne, kdy jsme prostě rozebrali jednoho z vyřazených domácích robotů, abychom viděli, z čeho se skládá. Vyřazených starých robotů všech velikostí jsou plná skladiště a my je v Sídlišti recyklujeme – prostě používáme některé díly k něčemu jinému. V Sídlišti se recykluje skoro všechno a mnoho dospěláků i starších dětí pracuje na tom, abychom se měli lépe, a vyrábějí z nich to, co potřebujeme. Pomáháme si.

Takže k tomu pokusu. Pan učitel nám řekl, že pokud se budeme soustředit a všichni najednou myslet na jednu stejnou věc, ta věc se stane. Tomu jsem teda nerozuměla.

Povídal: „Děti, nyní si ukážeme, co dokáže síla myšlenky, co může myšlenka změnit. Jak víte, kybernetika je věda o řízení a ovládání procesů organismů a strojů. Ukážeme si, jak toto řízení funguje, když použijeme sílu myšlenek nás všech tady ve třídě.“

Uvědomila jsem si, že některým slovům, které řekl, nerozumím, a proto jsem se zeptala:

„Pane učiteli, co jsou to, prosím, procesy?“

„Procesy jsou průběhy dějů. Vše, co se děje kolem vás, jsou procesy,“ vysvětloval. „Všechno, co vidíte kolem sebe, je v nějakém procesu, tedy v nějakém ději. Každý děj, tedy každý proces, můžeme ovlivňovat a vytvářet zcela

nebo zčásti podle sebe. Například to, že sedíte tady ve třídě a posloucháte mě, je váš proces učení. Nebo to, že já tady před vámi, děti, stojím a vyprávím vám o tom, co vím, to je proces vyučování. Rozumíš tomu, Helenko?“

„Ano,“ odpověděla jsem a přemýšlela jsem, co říkal. Napadlo mě, že se pokusím něco změnit já. Zasnila jsem se. To se mi někdy stává. Moje myšlenky tak nějak ulítnou někam stranou a já se najednou ocitnu někde úplně jinde. Najednou přestávám slyšet to, co učitel říká. Znáte to, že? Moje myšlenky mě přenesou kamkoli. Napadlo mě, že se pokusím změnit něco důležitého. Věřím panu učiteli to, co říká. Když říká, že to jde, tak to jde.

A tehdy mě napadlo, co změním. Změním celou naši planetu!

Udělám ji krásnější, čistší a plnou květin, všude budou létat ptáci, pást se divocí koně a poskakovat zajáci, jak mi vyprávěla mamka. Všichni lidé budou plní radosti a úsměvů, planeta bude plná nádherných a hodných lidí. A domy, ty budou barevné. Každý trošku jinak... A všude kolem bude znít krásná hudba a nad tím vším létat motýlci a zelení broučci.

„Helenko?“ slyšela jsem tak trošku z dálky.

„Heli. Dáváš pozor?“ Nejprve jsem slyšela své jméno slabě, jako z jiné místnosti. Pak jsem si uvědomila, že na mě volá pan učitel.

„Ano, ano,“ vyhrkla jsem ze sebe.

„Dávám pozor, ano, pane učiteli. Omlouvám se, trošku jsem se zasnila,“ přiznala jsem se a všichni se začali smát a také trošku výsměšně pokřikovat, že jsem zase ulítlá, že zase cestuji v myšlenkách a že jsem mimo.

„Tak klid. Klid. Přestaňte,“ řekl rozhodně pan učitel a většina zmlkla. „Vrátíme se k tomu pokusu, co říkáte? Kdo je pro, abychom začali s pokusem?“

Všichni jsme se hlásili a vytahovali ruce, jak nejvýš to šlo, a jeden přes druhého jsme volali: „Já, já, jááá.“

Pan učitel se usmíval. Když jsme se uklidnili a už nám ruce únavou padaly dolů, začal připravovat pokus s robotem. Byl to malý domácí robot, jakých máme doma všichni několik. Někteří jsou na úklid, někteří chodí se psem ven, někteří přijdou na zavolání a pustí vám film nebo přehrají písničku. Těmhle měl na zadní straně část, která se dala vyklopit. Pan učitel ji tedy odklopil a my jsme se nahrnuli blíž k jeho stolu. Tlačili jsme se, abychom viděli co nejvíc.

„Auuu,“ ozvalo se mi vedle ucha. To zaúpěla moje kamarádka Lola, když na ni jeden z mých spolužáků Tom nalehl tak, že jí zatlačil žebra na stůl.

„Nemůžeš dávat pozor, ty pazoure?“ řekla mu prudce.

„Nejsem pazour, tlačí na mě zezadu ostatní, promiň Lolo, nechtěl jsem.“

„Seš pazour a velkej,“ opáčila Lola hlasitě a naznačila rukou, že by do něj nejraději třískla.

Vyvalil na ni oči a nechápavě na ni zíral.

„Promiň, říkám. Nechtěl jsem. O-MLOU-VÁM-SE,“ opakoval důrazně a kroutil hlavou. Díval se na ni nechápavě, proč je tak zlá.

Lola na něho vyplázla jazyk a zopakovala tu nadávku ještě jednou. Připadalo mi, že Lola jednala velmi prudce. Chápu, že ji to mohlo bolet, Tom je jistě těžší než ona. Nemusela na něho ale tak ječet. To s tím jazykem je trapné, vyplazovat na někoho jazyk nevypadá dobře. A nedělá se to. Chovala se divně. Mám pocit, že se v poslední době změnila. Vůbec neslyšela, že se Tom několikrát omlouval, a dokola mu nadávala. Bylo mi ho líto.

S babičkou jsme o tom jednou mluvili. O omlouvání.

Říkala tehdy: „Udělat něco špatně je někdy snadné, omluvit se, to je někdy těžké. Když někomu ublížíš, je tvou povinností se omluvit. Pokud něco zkazíš nebo rozbiješ, vždy se omluv. Stačí, když řekneš, že se omlouváš, že je ti to líto a pomůžeš to napravit nebo opravit. Prostě vyjádřit soucit. Ten, komu se omlouváš, by měl tvoji omluvu přijmout a odpustit ti. Odpuštění je, Helenko, to nejdůležitější. Omluva je jako dar a ten se musí přijmout. Omluva je jako *prosím* a odpuštění jako *děkuji*. Patří k sobě tak, jako vy dva s Vikim patříte k sobě. A tak jako my dvě patříme k sobě.“ Objala mě a já jsem cítila, že k ní patřím.

„Takže víko je dole a vy můžete doufám všichni vidět, co je uvnitř,“ přerušil moje myšlenky pan učitel.

Je mi jasné, že každý nemusí mít kybernetiku rád tak jako já, ale já jsem dovnitř, do toho robota, zírala jako zhypnotizovaná. Přitahují mě roboti, různá zařízení a jejich součástky. Možná divné na holku. Ale já to tak mám. Taky jsem si hned uvědomila, jakým způsobem se robot hýbal, která táhla a které části ovládaly podavače, co mají všichni roboti tam, kde mají lidé ruce.

„Podívejte se všichni sem,“ ukázal pan učitel na jednu kulatou součástku, která byla napojena na jedno z předních čidel robota. Viděla jsem jemné drátky, které tam vedly.

„My všichni tady ve třídě, my všichni způsobíme, že se tato součástka pohne i přesto, že je robot nefunkční. My všichni máme dostatek síly v myšlence, že s ní pohneme. Toto je pokus, který nám prokáže, že pokud se pro něco rozhodnete a budete tomu věřit, budete mi důvěřovat a důvěřovat ve své vlastní schopnosti, tak se to stane skutečností.“ Pan učitel stál nad robotem a zdál se mi větší, než je.

„Tak co, jdeme na to? Posadte se, prosím, všichni do lavic. Šup šup, na místa, abyste se mohli připravit na pokus.“

Jen nerada jsem odcházela od jeho stolu do své lavice. Chtěla bych toho vidět víc. S Lolou sedíme v prostřední řadě ve

druhé lavici. Takže docela blízko. Já sedím vpravo a ona vlevo. Vidím tak lépe na tabuli. A také na jeho stůl.

„A nyní se, děti, připravte. Dejte ruce z lavic dolů a položte si ruce na stehna. Narovnejte záda, opřete se jemně o židli a zavřete všichni oči. Máte oči zavřené? Ano? Nadechněte se nosem. Pomalu se nadechněte a ústy vydechněte. Pomalu. Ještě jednou se nadechněte. A výdech.“

Před mýma očima za zavřenými víčky se začaly ukazovat obrázky. Nevím, jestli to tak mají všichni, ale když zavřu oči, hned si začnu něco představovat a míhají se mi různé obrázky. Vzpomínky, sny, představy. Hned jsem tam a hned zase tamhle. A jsou barevné. Je to lepší. A hezčí.

„A ještě jednou. Nádech nosem. Pomalu. A výdech. Pomalu a zhluboka dýchejte a soustředte se na tu malou součástku v robotovi. Soustředte se jenom na ni. Přejte si, aby se pohnula, aby se otočila směrem doprava. Součástka se hýbe doprava.“

Pan učitel mluvil už velmi klidně a já jsem si uvědomila, že vidím před očima jen tu součástku. Všechny ostatní obrázky zmizely. Dnešní ráno, Vikiho skok k umyvadlu, pohlázení od mamky. To všechno bylo najednou pryč. Viděla jsem jen tu součástku a zdálo se mi, že se pohnula doprava.

„Můžete ovlivnit cokoli kolem sebe. Jen tomu důvěřujte. Otevřete oči a podívejte se.“

Otevřela jsem oči. Chvilí jsem neviděla nic. Tak to je, když otevřete po delší době oči a chvílku nevidíte dobře. Musíte se rozkoukat.

Uviděla jsem, že součástka je úplně stejně, jak byla předtím. Nepohnula se ani o trošku, ani o vlásek.

Pokus se nepodařil a já jsem byla zklamaná. A smutná. K čemu je kybernetika, když nefunguje? K čemu jsou takové pokusy, když se nic neděje?

Holky i kluci ve třídě šuměli a zklamaně se dívali na díru v robotovi. Přála jsem si, aby se to stalo. Zdálo se mi to dost neuvěřitelné, ale přála jsem si to. A nic.

Rozhodla jsem se. Zkusím to ještě jednou. Sama. Krok po kroku jsem si opakovala to, co říkal pan učitel. Zklidnila jsem se, zavřela oči, dýchala a myslela na pohyb té součástky. Hýbe se, hýbe se, říkala jsem si v duchu. Opakovala jsem stále dokola, že se hýbe. Za sebou jsem slyšela, jak třída šumí. Hlasy se však vzdalovaly. Najednou jsem slyšela jen tlumený zvuk v hlavě. Pak zvuk začal jemně pískat a já najednou uviděla před zavřenýma očima chabé světlo.

„Pohnulo se to. Pohnulo se to. Vidíte? Pohnulo se to!“ vykřikla Eva.

To je moje druhá nejlepší kamarádka, to už víte. Někdy je Eva ale šíleně praštěná. Křičí a mluví hrozně nahlas. Někdy ten její hlas leze až do hlavy. Eva sedí v první lavici před učitelským stolem. Sama. Protože piští a ječí, i když mluví, a nikdo s ní nechce sedět. Já ji mám ale ráda, umí se smát tak, jako když se rozbíjejí sklenice. Jako když padá nádobí z police.

„Pohnulo se toooo,“ pištěla Eva.

Otevřela jsem oči a viděla, jak se všichni hrnou kolem mě ke stolu, jak se tlačí a snaží se být co nejbliž robotovi. Viděla jsem i pana učitele. Nedíval se ani na robota, ani na součástky, ani na děti, ale na mě. Upřeně na mě koukal, pokyvoval hlavou a usmíval se. Co? Proč se na mě tak divně dívá?

Pořád se usmíval a já jsem to nechápala. Ještě nikdy se na mě nikdo takto nekoukal. Připadala jsem si hodně zvláštně.

„Děti. Klid. Uklidněte se. Evo, přestaň prosím pištět. Děti, prosím. Posadte se prosím na místa.“

„Děti,“ začal mluvit pan učitel klidným hlasem, když si všichni sedli a židle přestaly vrzat, „stalo se to. Součástka se pohnula. Pokus se vydařil. Proud myšlenky způsobil, že se pokus povedl. Velmi vás chválím, jak jste se soustředili a přispěli k tomu, aby se neuvěřitelné stalo skutečným. Děkuji vám. Ano. Je to pravda. Zázraky se dějí. To, co vypadá jako zázrak, je většinou skutečnost. To, co se zdá být na první pohled nemožné, může být skutečné. Objevili jsme to, co jsme hledali. Našli jsme.“

Zase se na mě podíval tím divným pohledem a já jsem si uvědomila, že mi chce něco říct. Někdy mám takový pocit, že tuším, že vím, co mi lidé chtějí říct. Cítím to. Vidím někoho, on nic neříká, ale přitom vím, co si myslí. Někdy mi to přijde zvláštní.

Hodina kybernetiky skončila a všichni se rozutekli na chodbu. Otočila jsem se k Lole, která se právě zvedala, že půjde také.

Eduard není trapnej

„Lolo, co si myslíš o tom pokusu?“ zeptala jsem se.

„Nic si o tom nemyslím. Kybernetika mě nebaví, nevím. Taky nevím, k čemu se mi může hodit taková hloupost, jako hýbat součástkami po-
kaženého robota. Myslím, že s tím pohnul učitel, když jsme měli zavře-
ný oči. Prostě se toho dotknul a otočil tím kolečkem. Prstem. Však nám
říkal, že máme zavřít oči. Nic jsme neviděli. Není to pokus, ale podvod.
Měl čas tím pohnout a taky to udělal. A někteří tomu věří, jako že mají
magický schopnosti. Jsou divní.“

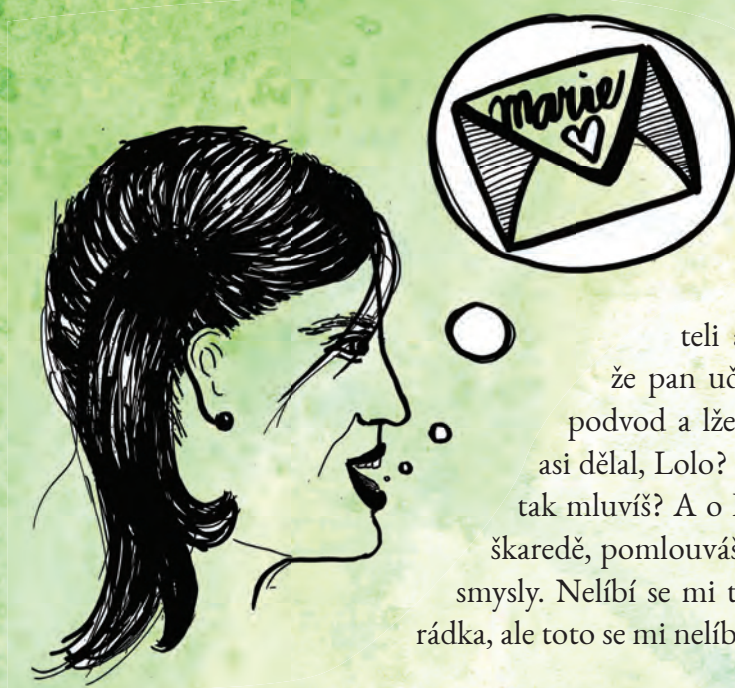
Dívala jsem se na ni. Nesouhlasím. Říkala přesně to, co jsem si já nemysle-
la. Pravý opak. Křivě obviňovala pana učitele z podvodu a ze lži. Mluvila
o něm jako o podvodníkovi. Nahrnula se mi do hlavy krev a chtěla jsem
říct, co si o tom myslím, ale byla rychlejší.

„Snad tomu ty nevěříš? Nebo proč se tak ptáš? Je to hloupost. Zapomeň
na to. Jo. A víš, že se Eduard zamiloval do Marie? Eduard, rozumíš? Je ne-
možnej a divně chodí. Už jsi ho viděla, jak chodí? Jako hroch. A taky tak
vypadá. Jako tlustej hroch.“

„Lolo! Jsi trapná. Přestaň,“ okřikla jsem ji.

„Co trapná? Jak trapná? Eduard je trapnej. Napsal jí dopis, jako že ji mi-
luje, myslím Marii, že bez ní nemůže žít a tak. A jako že jí ho dá do tašky.
Ten dopis. Říkala mi to Nina. Nina má štěstí na to, že je vždycky u něče-
ho, co je zajímavý. Jo. Že jí ho dá do tašky, až Marie půjde na záchod, a že
ona ho tam najde doma nebo kdy. Rozumíš. Je do ní zamilovanej a není
schopnej jí předat dopis. A je tlustej.“

„Eduard není tlustej. A není trapnej,“ řekla jsem. „Nelíbí se mi, Lolo, jak mluvíš o panu učiteli a o Edovi. Říkáš, že pan učitel na nás udělal podvod a lže nám. Proč by to asi dělal, Lolo? Proč? Proč o něm tak mluvíš? A o Edovi mluvíš taky škaredě, pomlouváš ho a roznášíš nesmysly. Nelíbí se mi to. Jsi moje kamarádka, ale toto se mi nelíbí,“ řekla jsem.

„Ty seš do něho zamilovaná? Do Eduarda? Jako vážně? Ty mu říkáš Eda? Nó. Edíček, Edoušek, Éda, že jo. Ty ses do něho zamilovala? No to mě podrž. To až řeknu Nině, ta bude koukat. Nebo miluješ učitele, že se ho tak zastáváš? Seš šprtka. Jdu to říct Nině.“

Otočila se a chtěla odejít. Chytila jsem ji za rameno a zastavila ji.

„Auuu,“ zakřičela.

Jsem si jistá, že jsem ji nestiskla tak, aby musela křičet. Jen jsem se jí dotkla. Chtěla jsem jí všechno vysvětlit a říct, že není fér mluvit o lidech ve zlém, pomlouvát je a shazovat je před ostatními. Chtěla jsem jí říct, že pan učitel nepodvádí a že se ten pokus povedl, že to funguje. To, že mě kybernetika a stroje baví, neznamená, že jsem šprtka. Chtěla jsem jí říct, že Eda je fajn kluk. Není úplně hubený, ale má sílu. Chtěla jsem jí říct, jak mi Eda minulý týden pomohl s taškou, když se mi utrhloucho, že ji zvedl a podal mi ji. Potom mi řekl, že jeho táta má dílnu a v ní spoustu náradí a že umí

určitě to ucho opravit, že je to bez problémů, že to zařídí. Chtěla jsem jí říct, že je Eda hodný a není trapný. Naopak. Spousta kluků by se od něho mohla učit, jak se chovat k holkám. Je jako můj brácha Viktor, ale mladší.

„Půůůst mě,“ zaječela Lola.

Nestačila jsem jí říct vůbec nic. Cukla s ramenem, podívala se na mě, svažila čelo, otočila se a utíkala na chodbu. Asi za Ninou, napadlo mě. Měla jsem vztek. Zlobila jsem se. Zlobila jsem se na Lolu, že si nenechá nic vysvětlit, že je schopná hned říct nějakou hloupost a říkat věci tak, jak nejsou. Vadilo mi to. Cítila jsem křivdu. A zlost.

Vzpomněla jsem si na jeden den, kdy jsem se cítila úplně bezmocná a ukřivděná. Tehdy jsem se poprvé postavila za pult našeho obchodu. Na stoličku, abych přes něho viděla na vchodové dveře, a mohla tak hned pozdravit a usmát se, když přijde náš zákazník. Mamka i tatka mi vysvětlili, že když přicházejí zákazníci do našeho obchodu, měli by se hned v prvním okamžiku cítit dobře. A já že se mám usmívat a pěkně nahlas pozdravit. Pokud má zákazník dobrý první dojem, když přichází, víc si koupí.

No a v ten den, kdy jsem stála na stoličce za pultem, přišla jedna starší paní do obchodu. Měla na hlavě divnou čepici a v ruce starou otlučenou hůl. Byla jsem v obchodě sama, mamka byla vzadu ve skladu.

„Dobrý den, vítejte u nás,“ řekla jsem nahlas tak, jak to znám od mamky. Podívala jsem se na tu paní a usmála se. Hlavu jsem měla zdviženou a dívala jsem se dopředu.

„Máš bylinkový?“ zeptala se paní tak, že jí bylo sotva rozumět.

„Bylinky teď v zimě nejsou, paní. Omlouvám se, ale bylinkové nemáme. Máme jen přírodní. Bez bylinek. Ale ty také docela hezky voní,“ odpověděla jsem.

„Ukaž,“ řekla mi ta paní a vzala si z pultu malý kousek mýdla, který tam byl vždy připravený jako vzorek. Přidržela si ho u nosu a odrkla si.

„Nevoní vůbec. Smrdí. To mýdlo smrdí.“ Vzala jedno zabalené mýdlo, rozvázala provázek, odtrhla papírek a zase si ho přidržela u nosu.

„Toto taky nevoní. Já ale mýdlo chci,“ dodala.

„Stojí jeden a půl taláru, to menší, které jste rozbalila. Budete si ho přát?“

„Určitě nebudu kupovat rozbalené mýdlo. Když tak si vezmu zabalené. A určitě ti nedám tolik peněz, to mýdlo nestojí ani za padesát unií. A nevoní. Vezmu si tohle jedno, to větší. Tady máš padesát, na.“ Hodila na stůl pět malých tenkých proužků kovu.

„Velké mýdlo stojí dva taláry, paní,“ řekla jsem, protože jsem přesně věděla, kolik které naše zboží stojí. Mám velmi dobrou paměť na čísla a pamatuji si všechny ceny.

„Co? Dva taláry za takovej šmejd? To je drzost. Tady máš padesát unií a dost,“ ukázala na proužky na pultě a vzala si velké mýdlo a strkala je do kapsy.

„Paní, to nemůžete, to mýdlo stojí dva taláry a padesát unií nestačí. To nemůžete, to není správné. Nemůžete si vzít z našeho obchodu něco dražšího a zaplatit méně. To se nedělá.“

„Spratku!“ vykřikla na mě. „Já si vezmu to, co potřebuji, vezmu si, co chci. Zaplatila jsem dost a ty mi nebudeš říkat, co můžu a co nemůžu a co se dělá a co nedělá. Nevíš nic o tom, co se dělá a co nedělá. Každý si tady a tam venku dělá, co chce, a takový usmrkanec jako ty to nezmění. Rozumíš. Peníze máš a buď ráda, že jsem ti dala tolik. A jestli ještě cekneš...“

Stiskla pevně ve své ruce tu hůl a zvedla ji až k mému obličejí.

„Jestli ještě cekneš, tak uvidíš. Tam venku je právo na straně silnějšího, rozumíš. A právo, které platí tam venku, platí i tady, v tomto krámě. Kdo má větší moc, ten vyhrává. Kdo ji nemá, bude poslouchat. Tak to chodí, holčičko.“

Spustila hůl k zemi, ujistila se, že má mýdlo v kapse, a mířila ke dveřím. Bála jsem se. Bála jsem se, že mi tou hůlkou ublíží. Cítila jsem nespravedlnost, věděla jsem, že to není správné, že nikdo nemá právo vzít si něco, co mu nepatří, nebo zaplatit méně a vzít si více. Tehdy poprvé jsem cítila křivdu. A bezmoc. A zlost.

„Paní, prosím...“ zašeptala jsem a do očí mi vyhrkly slzy.

Ani se neotočila, otevřela dveře a vyšla ven z obchodu. Vítr zvenčí vehnal do obchodu prach a průvan bouchnul s dveřmi o stěnu.

„Helenko, co se děje? Co to bylo za ránu? Proč jsou otevřené dveře? Honem. Běž je zavřít.“

Mamku vyděsila ta rána a přispěchala ze skladu.

„Mami, to je nespravedlivé, proč to ti lidé dělají? Proč jsou takoví? Proč ubližují?“ Plakala jsem a pevně jsem se tiskla k mamce. Potřebovala jsem ji.

„Helenko, klid. Nevím, co se přesně stalo, ale uklidni se, prosím.“ Objímala mě a já jsem jí vše vyprávěla. O křivdě, o bezmoci a o zlosti.

„Miláčku, tvá zlost nic nezmění. Zlost není o nic lepší než to, co udělala ta paní. Zlost ničemu nepomůže, jen prohlubuje tvůj zármutek. Zármutek a zlost se často mění ve mstu. Mstít se není správné. Podobně jako není správné krást nebo křivdit. Přijmi to, co se stalo, tak jak se to stalo. Nemůžeš za to. Můžeš to jen sama dělat jinak. Chovej se vždy ke všem tak, jak si přeješ, aby se ostatní chovali k tobě. Tvůj příklad způsobí, že se svět

zlepší. Nemůžeme chtít po lidech, po těch ostatních, aby byli lepší a sami zůstat ve zlobě.“

Podívala se mi do očí a já jsem viděla, že se usmívá. Připadalo mi divné, že se usmívá, když nám ta paní ukradla zboží, ale uklidnilo mě to.